

8) Sigui g_1 la rotació d'eix orientat $[(1, 1, 0)]$ i angle $\pi/2$, i g_2 la rotació d'eix orientat $[(-1, 1, 1)]$ i angle $2\pi/3$. Justifiquen que $g_2 \circ g_1$ és una isometria i troben-ne els elements característics.

• Orientem g_1 segons $u_1 = (1, 1, 0)$. La seva matriu és:

$$M_1 = M_{\{e_i\}}(g_1) = \cos\left(\frac{\pi}{2}\right) \cdot Id_3 + \frac{1 - \cos\left(\frac{\pi}{2}\right)}{u_1^T \cdot u_1} u_1 \cdot u_1^T + \frac{\sin\left(\frac{\pi}{2}\right)}{\|u_1\|} \begin{pmatrix} 0 & -u_{1,3} & u_{1,2} \\ u_{1,3} & 0 & -u_{1,1} \\ -u_{1,2} & u_{1,1} & 0 \end{pmatrix}$$

$$= \frac{1}{2} \underbrace{\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}}_{u_1 \cdot u_1^T} + \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & -1 \\ -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & \sqrt{2} \\ 1 & 1 & -\sqrt{2} \\ -\sqrt{2} & \sqrt{2} & 0 \end{pmatrix}, \text{ on } \begin{matrix} u_1^T \cdot u_1 = \langle u_1, u_1 \rangle = 2 \\ \|u_1\| = \sqrt{2} \end{matrix}$$

• Orientem g_2 segons $u_2 = (-1, 1, 1)$. La seva matriu és:

$$M_2 = M_{\{e_i\}}(g_2) = \cos\left(\frac{2\pi}{3}\right) \cdot Id_3 + \frac{1 - \cos\left(\frac{2\pi}{3}\right)}{u_2^T \cdot u_2} u_2 \cdot u_2^T + \frac{\sin\left(\frac{2\pi}{3}\right)}{\|u_2\|} \begin{pmatrix} 0 & -u_{2,3} & u_{2,2} \\ u_{2,3} & 0 & -u_{2,1} \\ -u_{2,2} & u_{2,1} & 0 \end{pmatrix}$$

$$= -\frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} + \frac{3/2}{3} \underbrace{\begin{pmatrix} 1 & -1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 \end{pmatrix}}_{u_2 \cdot u_2^T} + \frac{\sqrt{3}/2}{\sqrt{3}} \begin{pmatrix} 0 & -1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ -1 & -1 & 0 \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ -2 & 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$u_2^T \cdot u_2 = \langle u_2, u_2 \rangle = 3$
 $\|u_2\| = \sqrt{3}$

• La matriu de $g_2 \circ g_1$ és

$$M = M_{\{e_i\}}(g_2 \circ g_1) = M_{\{e_i\}}(g_2) \cdot M_{\{e_i\}}(g_1) = M_2 \cdot M_1 = \begin{pmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \frac{1}{2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & \sqrt{2} \\ 1 & 1 & -\sqrt{2} \\ -\sqrt{2} & \sqrt{2} & 0 \end{pmatrix} =$$

$$= \frac{1}{2} \begin{pmatrix} -1 & -1 & \sqrt{2} \\ -\sqrt{2} & \sqrt{2} & 0 \\ -1 & -1 & -\sqrt{2} \end{pmatrix}$$

• És clar que M és matriu ortogonal en quan és producte de matrius ortogonals. A més $\det(M) = 1$ ja que $\det(M_1) = \det(M_2) = 1$. Per tant M és la matriu d'una isometria directa de $\mathbb{R}^3$: g_u d'eix $[u]$, orientat per $u \in \mathbb{R}^3$ i d'angle 0 .

$u = (x, y, z)$ é vep de vap $\lambda = 1$ de M

$$(M - \lambda \text{Id}) \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \frac{1}{2} \begin{pmatrix} -3 & -1 & \sqrt{2} \\ -\sqrt{2} & \sqrt{2}-2 & 0 \\ -1 & -1 & -\sqrt{2}-2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

te determinant = 0

Com as tres equacoes são linearmente dependentes. Comece de rem as duas primeiras:

$$\begin{cases} -3x - y + \sqrt{2}z = 0 \\ -\sqrt{2}x + (\sqrt{2}-2)y = 0 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} -3(1-\sqrt{2})y + y + \sqrt{2}z = 0 \Rightarrow (-4+3\sqrt{2})y + \sqrt{2}z = 0 \\ x = \frac{\sqrt{2}-2}{\sqrt{2}}y = (1-\sqrt{2})y \end{cases}$$

Per tant $z = \frac{4-3\sqrt{2}}{\sqrt{2}}y = (2\sqrt{2}-3)y$

Fent $y = 1 \Rightarrow u = (x, y, z) = (1-\sqrt{2}, 1, 2\sqrt{2}-3)$

L'angle ϑ de rotació complexa:

$$\cos \vartheta = \frac{\text{tr}(M) - 1}{2} = \frac{-\sqrt{2} - 1}{2} = -3/4 \Rightarrow \vartheta = \arccos(-3/4) \approx \pm 2,41885 \text{ rad.}$$

$\text{tr} M = -\sqrt{2}$

Per determinar el signe $\pm$ de ϑ triem $v = (0, 0, 1)$ i calculem

$$\vartheta = \det(v, \underbrace{Mv}_{\substack{\uparrow \\ \text{3a columna de } v}}, u) = \begin{vmatrix} 0 & \sqrt{2}/2 & 1-\sqrt{2} \\ 0 & 0 & 1 \\ 1 & -\sqrt{2}/2 & 2\sqrt{2}-3 \end{vmatrix} = \frac{\sqrt{2}}{2} > 0 \Rightarrow \text{triem } \vartheta \text{ amb signe } +$$